

TÄHEKE

NR.12 1963

Tehnika Teet

Täheke

MIS
NAD
SIIN
TEEVAD?
SEDA
SAATE
TEADA
TÄNASEST
NUMBRIST!

„Küll on palju kirju!“ imestas Tehnika Teet.
„Hakkame kohe lugema!“ höiskas Täheke.
„Hakkame!“ oli Teet nõus ja tõmbas esimese kirja välja.
See kõlas nõnda:

Tere, kallid Täheke!

Ma jutustan sulle, kuidas me majavalitsuse ringis näärpühadeks valmistame. Meile õpetab vanaonu Kohv kingituste tegemist. Värvilisest saepurust saab teha ilusaid pilte. Vanad küünlajupid sulatame üles ja kallame vormi sisse. Sealt tulevad näärivanad ja päkapikud. Kui need ära värvida, on ilus näariehe valmis. Karpe ja korvikesi teeme ka. Ja paberist karnevalimaske. Tule meile külla – Rohu tänavasse nr. 14. Siis näitame oma töid.

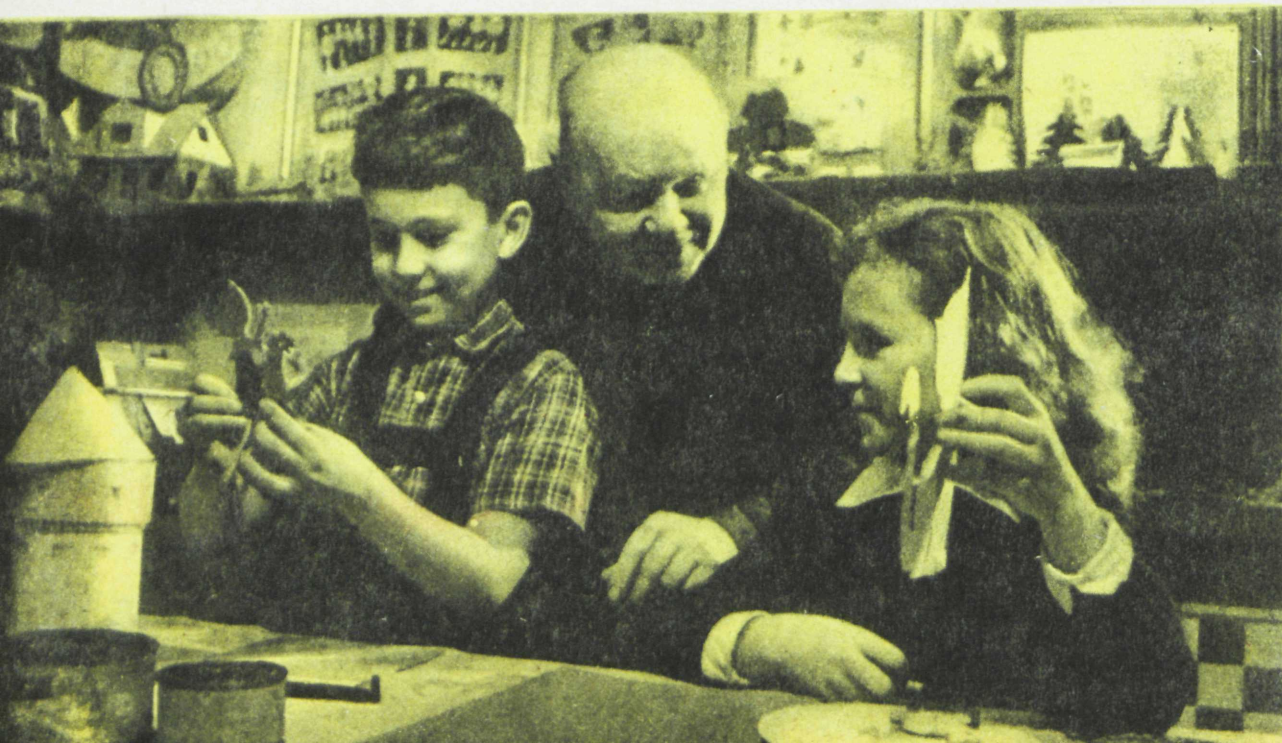
REET REKAND,
Tallinna 46. Keskkooli II klassi oktoobrilaps

„Ja näe, fotod kah!“ hüüdis Tehnika Teet. „Onu KOHV laste hulgas. Ma tunnen teda. Ta on pensionär ja laste suur sõber. Aga teise pildi peal valmib kiisu.“

G. GERMANI fotod

Järgmine kiri, mis postipaunast nähtavale tuli, oli ELAR KUU-SILT. Tema on lastele palju huvitavaid jutte kirjutanud, ja Täheke ning Tehnika Teet hakkasid õhinal lugema. Siin see kiri on.

Illustreerinud A. SALDRE

Head uut aastat kõigile lugejatele! Seekord saadan väikese närijutu, millele panin pealkirjaks

Teise inimese häda

Kui näarivana minema läks, oli lastel pakke nii käes kui kaenlas. Seda-mööda, kuidas paelad pakkide ümbert lahti seoti ja paberid ära võeti, kostis hüüdeid:

„Ohoo, mis värk!... On aga, on aga rattaid!... Kas usud või-või-või...“ Igaüks tahtis oma asju näidata, kuid kellele see mahti oli teise omi vaadata. Väike-Venno sai suuremate valgete pakkide seas ühe pisikese sinise, millest ta mustade raamidega prillid leidis. Ent kui poiss katsus prille pähe seada, ulatusid nende sangad kaugele tahapoole kõrvu, ees libises raam üle nina maha. Ja kui Venno siiski läbi prilliklaaside vahtis, paistis ilus, säravate küünaldega näaripuu nagu suitsevate tukkidega tahmane saunaahi. Venno sõbra Ando nägu näis lapergune kui plasku.

„Oi-oi,“ kurtis nüüd Venno rõõmsa „ohoo“ asemel ja ta suu venis vingu. „See kingitus ei kõlba kuhugi.“

Ega küll tema üksi pahanenud. Vanaema sai niisamasuguse sinise pakikese, temal oli seal sees plekist konn. Vanaema keerutas oma kinki nii ja naa, ilma et oleks osanud sellega midagi peale hakata. Ta katsatas vana-isaga:

„See näarimees oli meil sedapuhku lausa ... hmh! Raisata kena kopikas konna peale!... Hmh! Ja minul risuga ainult häda.“

Vanaisa varjas muhelust, kui vabandas, et mis nüüd tema! Teda polnud näarimehega koos toaski.

Siis tuli Venno ise konna silmitsema:

„Vanaema, luba õige see oma häda mulle!“

Vanaema kõõritas poisi prillide poole:

„Kui sina oma häda vastu annad.“

Nõnda nad vahetasid.

Venno uuris konna täpsemalt. Selle saba otsas avastas ta nupu ja kui ta sinna vajutas, hakkas konn kargama. Venno ise hüppas kilgates kaasa: hoplaa, hoplaa! Vanaema pani prillid pähe. Sangad jäid tal nagu kord ja kohus kõrvade taha pidama, raam passis parajasti ninale. Nii võis ta raamatust, kust varem polnud ainustki tähte näinud, soravalt lugeda. Heameelst patsutas ta ennast põlvele.

Lapsed, kel seni oli üksnes kinkidega tegemist olnud, jätsid need sinnapai-ka ning kogunesid Vennot ja vanaema imetlema:

„Kae neid kahekesi – võtsid kumbki teise häda endale ja on kangesti rahul pealegi!“

Aga vanaisa muheles juba üsna avalikult.

„Nüüd on luuletus!“ – „Mul ka luuletus!“ hüüdsid postipauna uurijad korraga.
„Loeme kordamööda ette!“
„Nõus!“

Vahisõdur

ERIKA ESOP

Kes teab,
miks seab
end soojalt riide Lea?
Veel ruttu vildid jalga!
Aga õueukse najal
peatub väike kiirustaja.
Enam pole karta seda,
et ei leita üles teda.
Otsida ei ole vaja
näritaadil tema maja,
– nagu vahisõdur Lea
trepi juures valvet peab.

Olgugi
et tuul on vinge,
tuiske teeb ümber maja ringe,
hanged siledaks kõik silub.
Olgugi
et Leal on vilu,
nina punane kui õun,
aga rõõmu täis on põu.
Enam pole karta seda,
et ei leita üles teda –
seisab senikaua nii,
kuni näritaat on siin!

„Oh-oo! Kui suur ümbrik!“ hüüdis Täheke. „Siin on kindlasti mõni joonistus sees.“ Ja oligi. Selle oli saatnud Tallinna 18. Keskkooli II klassi õpilane ENE KASARI.

Nääripidu

IRA LEMBER

Nääripidu pääseb valla –
mõmmik kohe õunte kallal.
Nukud piparkooke söövad,
uued vildid tantsu löövad.
Kaval kiisu limpsib torti,
uisud teevad vaiba sporti.
Tinasõduritel luba
marssida nüüd mööda tuba.

Kummist orav palli mängib.
Väike Tõnu aga sängis
aina kinkidest näeb und,
teadmata,
et sama tund,
siis kui majarahvas tukub,
lõbutsevad tema nukud.

See kõik sünnib ühel ööl –
igal aastal
näariööl!

„Mida sa seal nii kaua uurid?“
pahandas Täheke.
„ROBI VAIDLO on kirjutanud lõ-
busa loo!“
„Oi! Loeme koos!“
Ja lugege teie kah!

TRAKTORIT TOOMAS

Illustreerinud H. SAMPU

Karu otsustas endale kaera kasvatada – toidupoolist nagu lähedam võtta. Sonkis kõvera kuusejuurega maad kaevata, nii et otsmik higine. Rebane juhtus mööda minema, otsekohe õpetama:

„Oi, naabrimees, milleks sa küll sellist vaeva peaksid nägema! Palju lihtsamalt saab.“

„Kuidas lihtsamalt?“

„Kutsu lõunale, siis õpetan.“

Karu kutsus rebase lõunale, pakkus head ja paremat ning magusat mõdu veel takkaõtsa.

„Traktor tuleb tuua,“ õpetas rebane, kui kõhu teise tagavaradest punni oli söönud.

„Kust niisugust riistapuud võtta?“ jäi karu muresse.

„Kolhoosist muidugi,“ selgitas Reinuvader. „Seal neid lausa reas.“

Rebane tegi kauba maha, et karu juures kolm päeva järgemööda söömas käib, kui traktori kohale toob. Ainult karu ise tulgu hundiga temale niisama seltsiks kaasa. Muidu ta tooma ei lähe. Lubati siis Vösavillemilegi kõhutäis, kui ühes tuleb.

Pimedas hiiliti kolmekesi küla poole.

Traktoreid oli siin tõesti päris hulka, pärast päevatööd ilusasti ritta aetud. Rebane valis välja ühe väiksema, et jõud paremini üle käiks. Ise põhjendas:

„Ei saa suurt võtta, karul ju väike põld.“

Ronis juhiistmele, keeräs silmakirjaks nuppe ja liigutas lüliteid ning ütles siis:

„Ei ta nii kohe käima lähe. Tuleb vändast aidata. Sa, hunt, kebi seniks siia üles rooli hoidma.“

Hunt kebiski. Rebane läks traktori nina ette, ronis jalgupidi vändale,

nagu tahaks seda alla nõksutada. Raske vânt muidugi ei liikunudki.

Nüüd lõi Reinuvader endale äkki otsaette:

„Sahk tuleb ju järele seada! Millega me muidu künname. Seisa sa, karu, kulla vennas, seniks minu eest siia vändale, et see õigest paigast ära ei nihkuks.“

Sahka muidugi rebane otsima ei hakanud, vaid pugus hoopis põõsasse varjule, kust häda korral hea kiiresti metsa putkata. Karu upitas enne ühe jala vändale ja tõstis siis sinna ka teise. Ei saanud veel seisma hakatagi, kui vânt juba allapoole vonksatas.

Mis nüüd juhtus, seda ei oska mitte ära kirjeldadagi. Mootor röögatas äkitselt käima, laternad kargasid põlema ja kõik kohad olid korraga sinist vingu täis, sest rebane oli ju enne kõik nupud õigest paigast ära keeranud. Karu sai vändalt sellise obaduse, et lendas, pea ees, uperpalli põõsasse. Ning just sellesesamasse, kus rebane varjul kükitas.

Traktorimürin juba niigi ehmatas Reinuvaderi hingepõhjani ära. Ja kui ta nüüd veel tundis, et miski koletu raskus talle selga vajub, oli ta kindel, et hunt, hull, talle traktoriga otsa ajab. „Hunt, kuripatt!“ karjatas Reinuvader. „Kuhu sa traktoriga sõidad?“

Sellise koleda kisa arvas hunt jälle inimeste ähvarduseks, volksas nagu tuline välk juhiistmelt minema ja pühkis metsa poole. Põõsasse sadanud karu tundis, et keegi ennast tema all liigutab. Pidas seda neid varitsenud püssimehiks ja kukkus klohmima, et ise eluga pääseda. Andis nii, et rebasel polnud aega iitsatadagi. Kui teine enam ei liigutanud, kargas karu põõsast välja ja minekut. Reinuvaderil aeg läks tobumiseks veel tükike aega, enne kui pääses padriku poole liipama, kus kolm traktoritoojat kokku said ja üksteist süüdistama hakkasid.

Järgmise kirjatüki pealkiri kõlas:
„Nii olid näärid vanasti.“
Selle oli kirjutanud Teaduste
Akadeemia töötaja RUTH MI-
ROV.

Nääripühad on ukse ees. Varsti toome tuppa roheline kuuse. Ehime ta küünalde ja säravate ehetega. Siis jääme näärivana ootama.

Hoopis teisiti peeti nääripühi sel ajal, kui vanaisa isa oli alles karjapoiss ja vanaema ema plikatirts. Näärid olid ka siis hästi rõõmsad pühad. Mängiti ja tehti nalja. Valmistati häid sööke ja terve nääriöö oli laud kaetud.

Aga kuusepuud tuppa ei toodud. Toodi hoopis õled ja laotati põrandale laiali. Kogu pere seadis end õlgedele. Kes istus, kes külitas. Lapsed hakkasid mängima ja mürama. Tehti ka mustlasmaadlust. Kuidas see käib, seda te muidugi teate. Kingsepamänguks jälle valmistati õlgedest inimesekuju. Õlgkingsepa ette seisid kaks mängijat, seljad vastamisi ja jalad harkis. Jalgade vahel hoidsid teivast.

See, kes seljaga „kingsepa“ poole oli, katsus õlgnukku teibaga ümber tõugata. Teine jälle püüdis teiba otsa „kingsepast“ mööda juhtida.

Kui mängudest tüdineti, hakati mõistatusi mõistatama. Mõista, mõista, mis see on: suure õuna suurune, penikoorma pikkune? Kas teie, lapsed, teate? Mina küll ei osanud arvata. Aga üks tark vanatädi seletas ära, et lõngakera. Vaata, nüüd ütlesin välja ja teil ei jäänud midagi mõistatada!

Vanataat, kes seni noorte hullumist pealt vaatas, hakkas jutustama lugu targast talupoisist ja kaunist kuningatürest. Äkki kostis õuest jalgade müdinat, naeru, mökitamist ja kellukeste helinat. Uks paisati lahti ja koos külma talveõhuga tungis sisse terve sokukari, karjased kaasas. Algas pöörane möll. Sokud kepsutasid, poksivad sarvedega taasolijaid ja üksteist. Mõni kastis saba vette ja pritsis ettejäajaid. Uks sokk oli õige tark.

Juba lehvitas Tehnika Teet uut kirja:
„ENE RANNAMETSA luuletus!“
„Ma tean teda. Ta käib Kohtla-Järve 7. Keskkooli IV klassis,“
lisas Täheke.

Nääriõhtu roolis

Saabusidki näärid kooli, rõõmsalt läksime kõik saali. Esineti lauludega, samuti veel tantsudega.

Lõpuks tuli näärivana, rõõmu kõigile tõi tema. Pakid jagas ära ta, kõigilt salmi küsis ka.

See küsis lastelt salme. Sokud tahtsid kingitusi saada. Pererahvas andiski neile õunu, pähkleid ja isegi kindaid. Milleks sokule kindad? Aga need polnud ju päris sokud. Olid hoopis poisid. Igaühel oli ainult puust tehtud sokupea, millel suured sarved ja habe. Lambanahkne kasukas oli seljas ning saunaviht sabaks. Lahkudes kirjutasid sokud uksele uue aasta numbrid. Uusaastahommikul tulid õnne soovima nääripoisid. Neil olid õlgedest pununud mütsid peas ja õlgnuudid pihus. Pillimehed olid kaasas. Toas löid nääripoisid toredat tantsu. Keda nääripoiss õlgnuudiga tonksas, see olevat muutunud hästi virgaks. Löbusaid nääripoisse kostitati söögi ja joo-giga ning neile anti kaasa ka kingitusi.

Uusaastapäev oli mängude päev. Mängiti palju laulumaänge. Siis olid peamiselt tüdrukud tegevuses, aga kaasa mängisid ka päris suured inimesed.

Illustreerinud A. VENDER

Lühike lugu ja mõned joonistused. Need oli saatnud Aleksei ilves. „Kes ta on?“ küsis Tehnika Teet. „Kuidas sa siis ei tea?“ tõreles Täheke. „ALEKSEI ILVES on suusataja, meistersportlane.“

Soovin teile, lapsed, uueks aastaks head libisemist!

Kas te olete juba suuskadel lumisest nõlvast alla kihutanud? Kui ei, tehke seda uuel aastal kindlasti. Saadan ka mõned pildid. Kõigepealt näete kahte viisi, kuidas mäest üles minna. Ja kui laskute, võtke niisugune asend, nagu näete kolmandal pildil. Siis pole karta kukkumist.

„Ja jälle luuletus! Ma loen ette!“ hüüdis Täheke.

Illustreerinud K. NIINEPUU

Tihane

Tihane, mu sõbrake,
ilus väike linnuke.
Kuuel värvid ilusad:
musta, kollast, sinakat.

Lendas meie aknale,
siis kui oli pakane.
Otsis toitu endale,
panin rasva temale.

TAIMI TIGASON,
Võru 1. Keskkooli IV klassi
õpilane

„Oi, oi! Ei tea, mis seal Viimsis lahti on? Näe, JOHANNES MOKS kutsub appi!“ ehmus Tehnika Teet.
Seekord pidi Täheke küsima: „Kes ta on?“
„Viimsi metskonna ülem!“ teadis Tehnika Teet.

Lapsed, tulge appi!

Metsas sahisavad saed ja välguvad kirved. Maapinnale langevad pruunitüvelised kõrged männid ja kaharad kuused. Mahasaetud puud laasitakse okstest ja nii saadakse palgid. Palgid viiakse saeveskitesse ja mööblivabrikutesse. Te ju teate, lapsed, et puust tehakse väga palju vajalikke asju.

Ja enne nääripühi tuuakse metsast näärikuuski. Nääriõhtul on ehitud kuuse juures lõbus nii lastel kui ka täiskasvanuil.

Kui niimoodi järjest puid maha raiutakse, kas siis mets ükskord otsa ei saa? Mis te arvate?

Ei, otsa ei saa. Puutaimi istutatakse metsa juurde ja külvatakse ka puuseemneid. Seda teevad metsatöölised ja neile on abiks koolilapsed. Lapsed kitkuvad noorte istikute ümbert umbrohtu ja külvavad seemneid. Neid kevadisi päevi, kui lapsed on metsas tööl, kutsutakse metsapäevadeks.

Maardu tehase ja Kallavere asunduse vahel oli lage maa. Siis otsustati, et sinna luuakse park. Möödunud metsapäeval tulid Maardu Keskkooli õpilased ning istutasid kuuski, pappleid, kastaneid ja palju mitmesuguseid pöösaid. Pöösad meelitasid parki väikesi laululinde. Neil oli tore tihedate okste vahele pesa ehitada.

Metsapäevade ajal olid Tallinna 36. Keskkooli lapsed Iru. Seal on maapind kivine, nii et rohigi ei tahtnud hästi kasvada. Sinna, paljale maapinnale, istutasid lapsed ilmatu hulga männitaimi. Et taimed ära ei kuivaks, kaeti need pealt saepuruga. Lapsed hoolitsevad taimede eest ja aastate pärast mühab Iru sihe männimets. Siis on Tallinna 36. Keskkooli lastest saanud juba suured inimesed. Ja nad võivad rõõmsalt öelda: „See mets on meie rajatud!“

Tulge ka teie meile kevadel appi metsa hooldama, uusi puutaimi istutama ja seemneid külvama! Siis võib puid raiuda kui palju tahes ja mets ei saa kunagi otsa.

Kes LAASTAS

NÄÄRIPUU?

Aleksandr
Ždanovitš

Õuele toodi üks sihvakas kuusk, laste jaoks ehitati ära see puu. Ilusaid asju nüüd palju seal ripub – pallid, raketid ja kirevad lipud, kaelkirjak, elevant, jääkaru poeg, ja nii palju tähti, et ära ei loe. Lõbus on õues, sest ilus on kuusk, väga me lastele meeldib see puu.

Kuuse ees seisis ja imetles Aadi, poistele meeldisid näärिताadid. „Aga milleks siin kahte on tarvis? Lastele ühest on küllalt,“ ta arvas.

Ja ühe taadi siis võttis Aadi. Kuid teisele silma pilgutas Ilmar: „Igav sul üksi on rippuda siin, parem sind endale koju ma viin.“ Aga tilluke Mall, kes elab me all, nägi üht rohelist palli ja mõtles: „Puu ei jää vaeseks, kui ära see võtta.“ Lahkuski keksides palliga ta:

„Seda käekirja ma tunnen!“ kilkas Täheke. „See on HELJOMÄNNI oma. Küllap on uus luuletus.“ Oligi. Seekord tõlge vene keelest.

„Tanjale tore da kingi sest saan.“ Peeter, konstruktor ja vahva piloot, leidis, rakett võiks rippuda koos tema reaktiiviga, sest et neil kahel jagada muljeid on omavahel. Vaid ühe kullase käbi siit Merike vennale mängida viis. Vaid ühe väikese õhupalli võttis endale linalakk Valli. Vaid ühe naljaka elevanti pistis endale taskusse Andi. Kui aga tõttasid hommikul hoovi, nääripuud nähes nad ohkisid kooris. Aadi vangutas pead ja küsis, kas Ilmar ehk teab, kes nende ilusa nääripuu laastas, kurb on neil vastu nüüd võtta uut aastat. Igaüks imestas, kehtas õlgu ja jättis vastuse võlgu. „Võtsin vaid naljaka elevanti,“ piiksatas arglikult Andi. „Võtsin vaid hõbedast särje,“ pomises kartlikult Sirje. „Võtsin vaid väikese õhupalli,“ sosistas linalakk Valli. Peeter tusaselt ütles, et puult peale raketi ei võtnud ta muud. „Mina ka vaid ühe taadi,“ tunnistas viimaseks Aadi. Igaüks imestas, vangutas pead. Kas tõesti siis keegi ei tea, kes nende ilusa nääripuu laastas? Kes selle pahateo korda küll saatis?

„Lumememme pilt!“ teatas Tehnika Teet. „Joonistanud VIGO KUMARI. Ta on alles kuueaastane ja käib lasteaias.“

Järgmine kiri oli postitempleid tihedasti täis. „See on küll kaugelt tulnud,“ arvas Tehnika Teet. Ja tal oli õigus. Kirja saatis auriku „Sörve“ kapteni abi LEO-POLD KOKK Aafrika rannalt.

Kallid poisid ja tüdrukud! Saadan teile näärideks palju tervitusi ja jutustan loo, mis juhtus ühel eelmisel reisil.

Meie laev tuli Aafrikast. Teel kodumaale peatusime Prantsusmaa sadamalinnas Dunkerque'is. Laevale tulid sadamatöölised. Nad jutustasid meile oma maast ja sellest, kuidas nad elavad. Me saime headeks sõpradeks. Lahkudes kinkisid töölised meile ilusa seina-

taldriku. Sellel oli nende kodulinna Dunkerque'i vaade. Tööline Vannoye ja tema naine Raimonda kinkisid omalt poolt väikese nuku. See on kaevur. Ta hoiab ühes käes kaevurilampi, teises käes kirkat. Nuku said Vannoye ja tema naine Raimonda väikeselt poisilt Pierre'ilt. Lugu oli järgmine. Prantsuse kaevurite elu on raske. Nad peavad käsitsi, kirkaga sütt raiuma ja saavad vähe palka. Siis otsustasid kaevurid, et nad enne tööle ei lähe, kui kaevanduse omanikud on palka suurendanud.

Seda kutsutakse streigiks.

Kaevurid streikisid mitu kuud. Neil ei olnud enam raha söögi ostmiseks. Siis hakkasid nad väikesi nukke valmistama. Nukkude müümisest said kaevurid pisut söögiraha. Prantsuse kommunistid aitasid kaevureid. Nad võtsid streigi ajaks kaevurite lapsed enda juurde. Ka Vannoye ja tema naine Raimonda võtsid enda juurde ühe kaevuri lapse – seitsmeaastase poisi Pierre'i. Ta elas Vannoye' perekonnas kaks nädalat. Siis lõppes streik. Kaevurite palka suurendati. ... Aurikul „Sörve“ on puhketuba. Vabal ajal tulevad sinna laevamehed ajalehti lugema, malet mängima ja juttu puhuma. Puhketoas on raamatukapp ning selles kaks kingitust – seinataldrik ja nukk. Need tuletavad nõukogude laevameestele meelde oma sõpru Prantsusmaalt.

Nimed tuleb häälitada nõnda:
Dunkerque – dönkerk.
Vannoye – vanuaa.
Pierre – pjäär.

Seda kirja lugedes tegi Täheke kavala näo ja ütles:
„Jälle meremeestelt!“
„Ohoh! Kellelt?“
„Kingissepa Laste Päevakodu II rühma mudilastelt.“
„Mis meremehed nemad on!“
lõi Teet käega.
„On ikka! Kuula!“
Ja Täheke hakkas lugema.

KALASADAMAS

Meie olime alles nelja-aastased, aga teame juba, milline kalasadam välja näeb. Me käisime ükskord Tori kalasadamat vaatamas. Kui me sadamasse jõudsime, polnud kalurid veel merelt tagasi. Rannavaht, hea tädi, viis meid paadisillale. Paadisild on laudadest tee, mis viib otse merre. Silla ühes ääres kuivasid postide otsas kalavõrgud, teisel pool olid vaiade külge kinnitatud paadid. Lauad olid mõnes

kohas harvad ja nende alt paistis vesi. Hoidisime kõvasti üksteisel kätest kinni. Ly kartis, kuid Jaan ütles, et nii väikesest praost ei mahu rottki läbi. Nii jõudsime päris silla lõppu. Seal oli ilus uus roheline paat. Istusime sinna ja ootasime kalureid. Paat kiikus tasakesi, ümberringi lendasid kajakad, ujusid pardid. Ja et veelgi lõbusam oleks, laulsime laule pardist, lepatriinust ja kalamehest.

Siis hakkas kaugelt kostma mootorimürinat ja kalurid tulidki. Neil oli paadi põhjas suur kalakuhi.

Kohe varsti pandi üks mootor käima ja kalad liikusid pikka renni mööda otse kaalukasti. Seal tõi kastid veoautole ja see sõitis minema.

Meie läksime ka ära. Olime nüüd palju targemaks saanud.

Selle kirja sisu pani mõlemad postipauna uurijad naerma. Aga teid?

„UU-UU... KUS ON MEIE NÄARIPUU!”

„PALUN!”

O. Buzeni jutuke aga, mille tõlgitult saatis A. LOORENTS, pani mõlemad uurijad mõtlema. Mõtelge teiegi!

KOHE

Nagu Marina kuuleb mõnd tundmatut sõna, küsib ilmingimata, mida see tähendab. Talle tehakse sõna tähendus selgeks ja ta jätab selle endale meelde. Uhest sõnast ei saanud Marina aga mitte kuidagi aru. See sõna oli taiesti lihtne ja tavaline – „kohe”. Eks ole ime-lik? Just selle sõna pärast juhtuski pahandus. Marina ärkas pühapäeva hommikul, pani ennast kuidagiviisi riidesse ja hakkas nukkudega mängima. Emal ütles tal-
le: „Tütreke, tee kõigepealt voodi korda, pese ennast ja alles siis hakka mängima.” Marina vastas seepeale: „Kohel!” ja mängis edasi. Kui palju ema ka kordas palvet, Marina ütles ikka „kohe” ja „kohe”.

„Marina ei saa vist sellest sõnast aru,” mõtles ema ja ütles siis: „Sõidame täna õige loomaaeda! Ilm on ilus.” Kui tüdruk seda kuulis, pöörles ta lausa vurr- kannina mööda tuba:

„Oi, ema, see on tore! Sööme ruttu ja lähme!”

„Kohel!” vastas ema rahulikult ja läks kööki.

Marina jooksis nüüd toa ja köögi vahet. Kord palus ta, et ema kleiti triigiks, kord jälle, et patsipaela seoks, siis päris, kas hommikusöök varsti valmis saab. Emal polnud aga kiiret, ta vastas ikka:

„Kohel!”

Marina solvus ja hakkas nutma.

„Miks sa nutad?” küsis isa.

„Ma palusin ema nii mitu korda, aga tema ütleb muudkui „kohe” ja „kohe”.”

„Aga mina kuulsin, et „kohe” tähendab „päras!”

„Kes sulle seda ütles?” imestas Marina.

„Sinu korrastamata voodi, laialipillatud mänguasjad ja eilsest saadik koristamata raamatud...”

Marina vaatas ringi, hõõrus rusikaga pisarad ära ja ütles:

„Isa, ma kohe... kohe teen kõik ilusasti korda!”

Ja Marina tegi kõik kiiresti korda. Nii saigi ta teada, mida tähendab „kohe”.

Illustreerinud M. KERNUMES

„HARRI JÖGISALU... HARRI JÖGISALU...“ tuletas Tehnika Teet meelde.

„Märjamaa Keskkooli õppealajuhataja,“ aitas Täheke.

„Aa! Nüüd tean! Ta on lastele jutte ka kirjutanud.“

„Muidugi. Hakkame lugema, mis ta seekord pajatab.“

Esimesel koolipäeval

Sass ja Jass olid esimeses tunnis. Klassis oli palju lapsi: kõigis pinkides istusid tüdrukud ja poisid.

Opetaja ütles: „Nüüd jagame vihikud ära. Kelle nime ma ütlen, see tuleb õpetaja laua juurde!“

Kõik lapsed, kelle nime hüüti, läksidki, said vihiku, tänasid ilusasti ja tulid rõõmsate nägudega tagasi.

Küll oli palju nimesid! Aga nii said lapsed teada, kuidas kedagi hüütakse.

Kuid siis üht last ei olnud, sest keegi püsti ei tõusnud ja laua juurde ei läinud.

„Jakob! Jakobit ei ole?“ küsis õpetaja veel kord ja pani vihiku kõrvale. Järgmised nimed käisid vihiku järel. Aga siis jälle ühte last ei olnud. Tema nimi oli Aleksander.

Varsti oli vihikupakk jaotatud, ainult kahte vihikut ei osanud õpetaja kellelegi anda.

„Kelle nime ma ei hüüdnud? Tõuske püsti!“ palus õpetaja.

„Minu!“ ütles Jass ja tõusis püsti.

„Minu ka!“ Ja Sass astus samuti pingist välja.

„Mis sinu nimi on?“

„Sass!“

„Sass! Õige! Sina oledki meie Aleksander!“

Terve klass vaatas poissi, kes oma nime ei teadnud.

„Ja sinu nimi?“ pöördus õpetaja teise poisi poole.

„Jass!“

„Sina, kullake, oled Jakob! Sassiks ja Jassiks hüüti teid niikaua, kuni te veel koolis ei käinud. Aga päris nimi on Sassil Aleksander ja Jassil Jakob!“ Ja õpetaja küsis klassilt:

„Kas hüüate neid poisse Aleksandriks ja Jakobiks?“

„Jah!“ oli ühine vastus.

„Näete, olemegi kõik lapsed üles leidnud!“ ütles õpetaja.

Sass ja Jass vaatasid teineteisele, siis õpetajale natuke üllatunult otsa.

„Aleksander on päris mehe nimi. Võib olla küll, et koolis Sass ei kõlba,“ arutas Sass.

„Jakob! Vanaisa on ka Jakob!“ oli Jass uue nimega rahul.

Siis tund lõppes. Palliplatsil algas mäng.

„Sass, tule meie poole!“ hüüti väljakult.

„Jass, tule meie meeskonna kapteniks!“

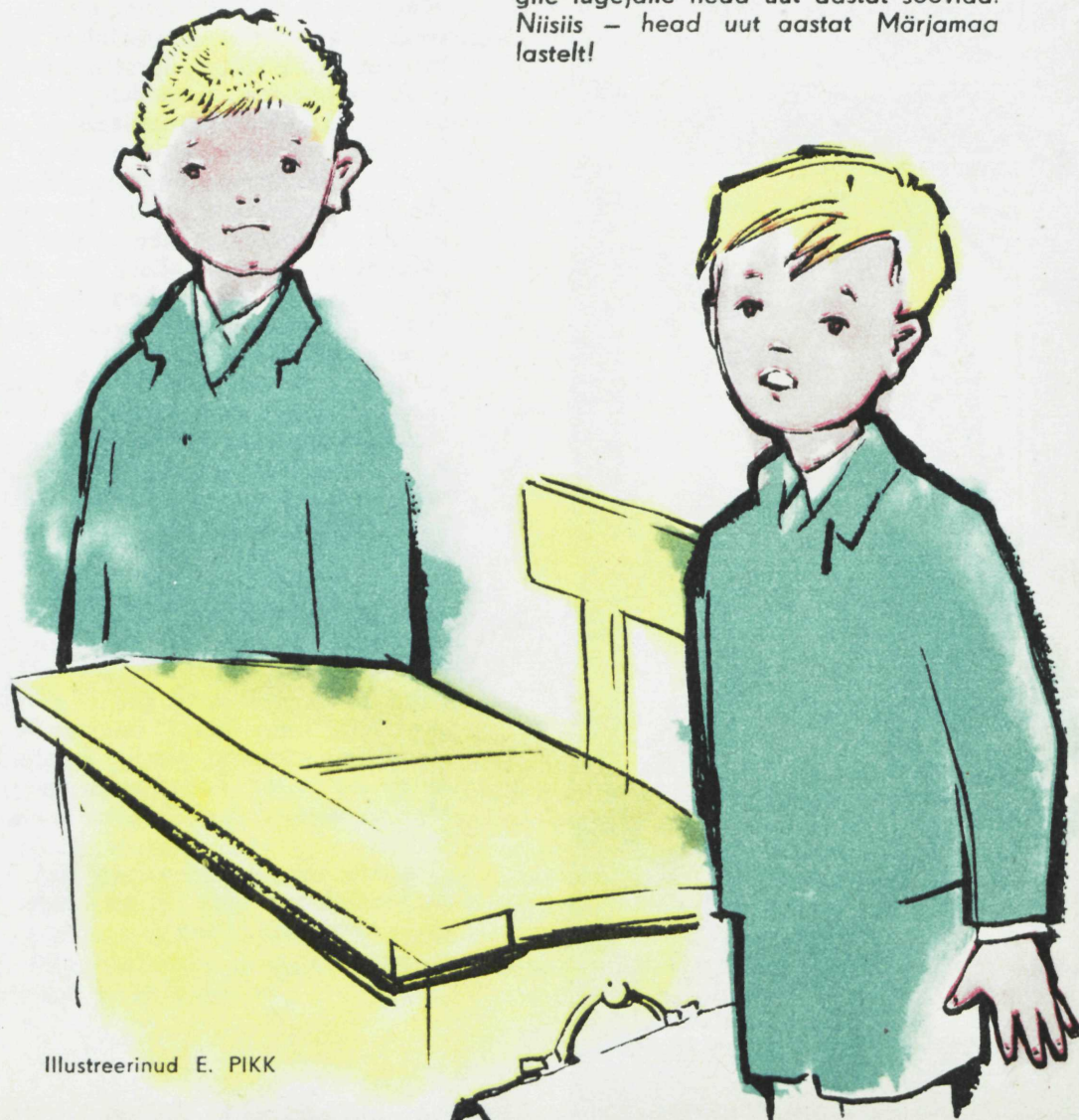
Kumbki ei tee kuulmagi.

„Kas olete kurdiks jäänud?“

„Mis kurdiks, kui ei oska inimest õige nimega kutsuda. Mina olen Aleksander!“

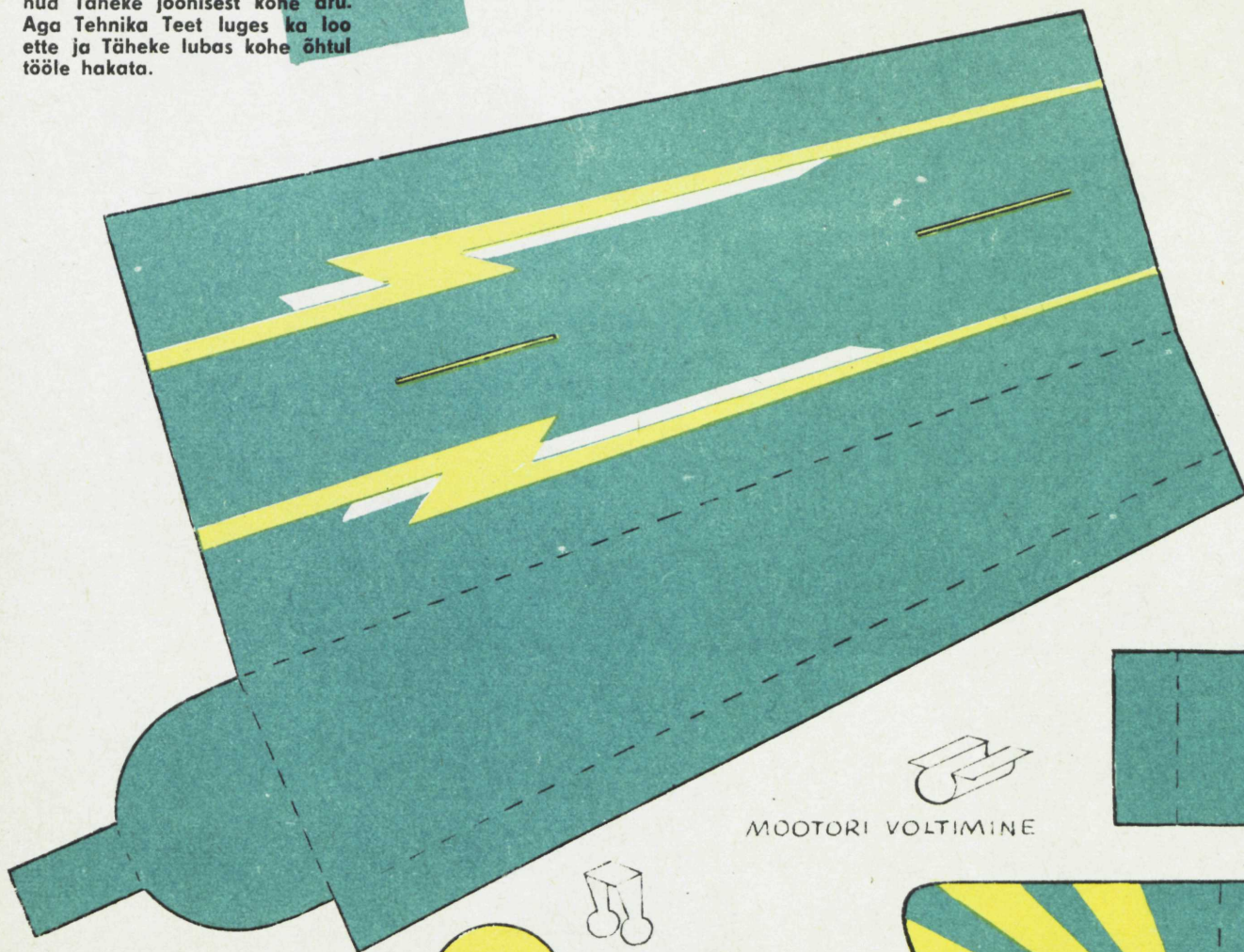
„Ja mina olen Jakob!“

...
Kui meie kooli õpilased kuulsid, et ma „Tähekesele“ kirjutan, palusid nad kõigile lugejaile head uut aastat soovida. Niisiis – head uut aastat Märjamaa lastelt!

Illustreerinud E. PIKK

„Mis vigur see siis on?“ ei saanud Täheke joonisest kohe aru. Aga Tehnika Teet luges ka loo ette ja Täheke lubas kohe õhtul tööle hakata.

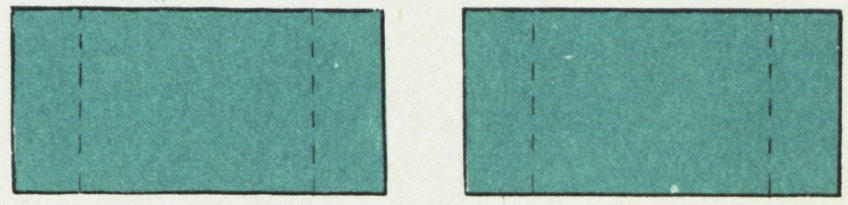

Kui näärikuusk on tuppa toodud, siis hakkad seda ehtima. Kindlasti on sul palju nääriehteid. Kuid ehk leidub kuusel veel ruumi reaktiivlennukil sõitva näärivanagi jaoks. Reaktiivlennuki tegemiseks löika kõigepealt välja kere kujund ja tee sellesse sisselõiked. Sisselõiked on märgitud kahe joonega. Seejärel voldi kere kriipsjooni mööda nii, et kriipsjoonte vaheline osa jääks lennuki põhjaks. Nüüd kleebi kere kokku. Esiosa murra kriipsjooni mööda üles vastu kere otsa ja kleebi „sabakese“ abil kinni. Siis löika välja saba, tiivad, rattad ja mootorid. Rattad voldi kriipsjooni mööda ja kleebi tiibadel olevate kriipsjoonte vahele. Nüüd voldi mõlemad mootorid mööda kriipsjooni ja kleebi nad tiibade külge. Jälgi, et mootorid tuleksid ümmargused. Nüüd võid saba ja tiibade kriipsjoontevahelise osa kleepida lennuki põhja külge. Lõpuks löika välja lennuki tüür. See aseta kere tagumises osas olevasse sisselõikesse ja kleebi lennuki siseseina külge. Viimaseks tööks jääb näärivanaga välja lõigata ja lennukisse asetada. Kuidas sa näärivanaga reaktiivlennuki kuuse külge riputad, see jäägu sinu enda nuputada.

MALLE HENDRE,

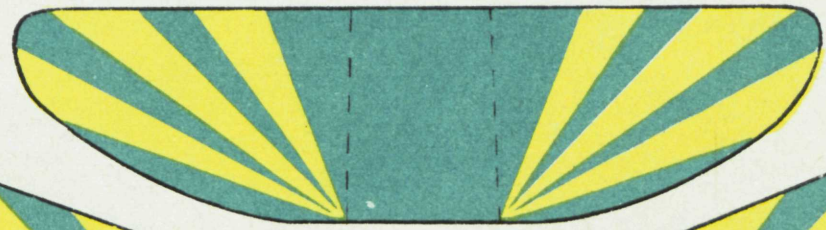
N. V. Gogoli nim. Tallinna 21. Keskkooli käsitöö õpetaja

MOOTORID

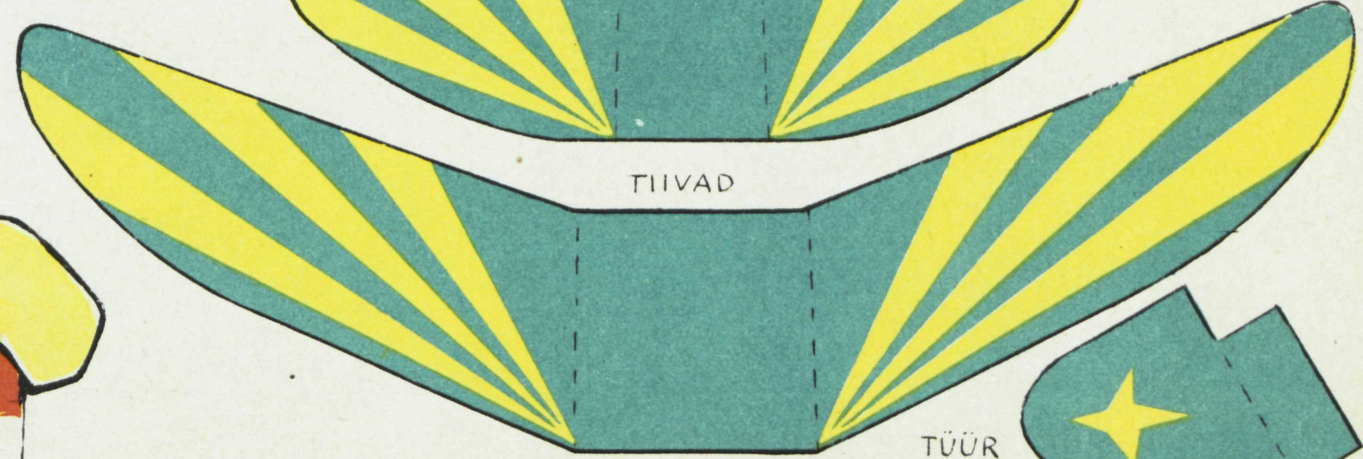

MOOTORI VOLTIMINE

SABA

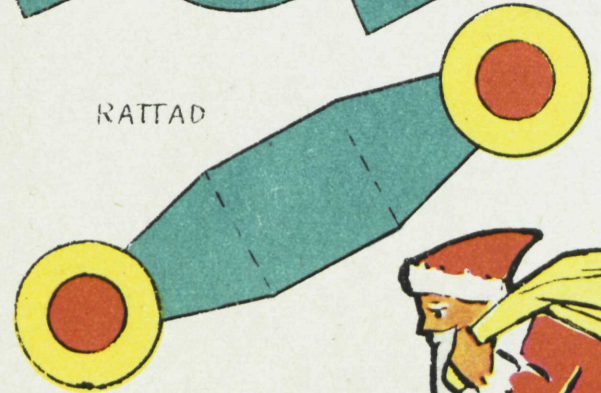
TIIVAD

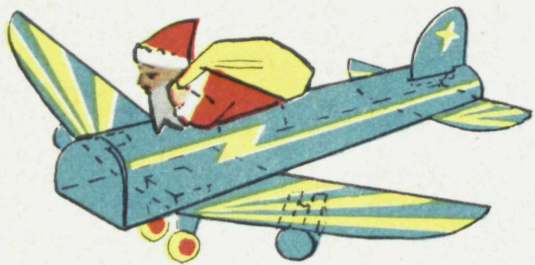
TÜÜR

RATTAD

SEDA SINIST JOONT MÕÖDA LÕIKA VÄLJA KÕRVALOLEV KÄSITÖÖLEHT

Ja siis tuli postipaunast välja viimane kiri. See algas nõnda: „Tere, lapsed! Tean, et teile meeldib nuputada. Sellepärast tegingi ühe mõistatuse. Näärivaheajal on teil aega selle kallal hammast proovida. Head lahendamislusti!

SILVI VÄLJAL,
kunstnik.“

VAADAKE NEID NÄÄRIPEOLISI! KINGID KUUSEOKSTEL ON NENDELE.

NÄÄRIVANAL OLI AGA NALJATUJU. PAKKIDELE PEALEKIRJUTAMISEL AJAS TA IGAS SÖNAS TÄHED SEGAMINI.

MÕISTATAGE NUUD, MIS ON PAKKIDES. KUI ÖNNESTUB TÄHED ÕIGESSE JÄRJEKORDA SEADA, ON JUBA LIHTNE ARVATA, KELLELE KINK MÄÄRATUD.

ELKNÜ Keskmittee ja ENSV Pioneeriorganisatsiooni Nõukogu ajakiri „Täheke“ nr. 12 – 1963.
Toimetuse kolleegium: L. Lilleaas, I. Linnat, E. Lootsar, H. Pukk, L. Põhi, H. Raigona.
Toimetaja H. Pukk. Kunstiline toimetaja E. Pikk.
EKP Keskmittee Kirjastus. Tallinn, Lauristini 1, tel. 422-28. Toimetuse aadress: Tallinn, Estonia pst. 4, tel. 449-70, 475-20.

Esikaanel E. PIKA joonistus

Laduda antud 4. XI 1963. Trükkida antud 9. XII 1963. Trükiarv 41 800. Paber 60 × 90, 1/8. Trükiprooginaid 2. Arvutusprooginaid 2.83. MB-09560. Tellimise nr. 1611. Trükkida „Oktoober“, Tallinn, Tartu mnt. 41. Журнал «Звездочка». На эстонском языке. Издатель ЦК ЛКСМ Эстонии

„Kuule, kuule! Mis sa sinna postikotti poetasid?“ hüüdis äkki Tehnika Teet.

„See... see on veel üks kiri...“ punastas Täheke.

„Kelle kiri?“

„Mi... minu.“

„Sinu?“

„Jah. Tead, ma kirjutasin ka ühe jutu. Vaata, kas kõlbab lastele lugeda anda?“

Teet luges ja ütles, et käib kah, kui paremat teha ei oska.

Kes viib tähe kuuse latva?

Ohtul tuleb näärimees. Sellepärast peab nüüd ruttama. Ja seda lapsed teevadki. Kes riputab kuusele kellukesi, kes peseb aknalauda, kes kinnitab seintele hõbedaselt siiravaid litreid, kes pühib pörandat.

Seal küsib Kalle:

„Aga kes viib suure tähe kuuse latva?“

Tähekesejuht Maire naeratab ja vastab:

„See, kes kõige tragim on teisi töid tegema.“

Niisugune vastus paneb käed veel kiiremini tööle. Suure trepiga kõrgele kuuse latva ronida tahab ju igaüks.

Äkki läheb uks lahti ja koolitädi vaatab sisse.

„Kes tuleb aitab mind natuke? Ma üksi ei saa. Kolme kätt läheb vaja!“

Anne nühib ägedasti pörandat. Ennu riputab õhinal kellukesi kuusele. Virve seab veel hoolsamini litreid seinale.

Nad ei tee koolitädi kuulmagi. Pole ju aega. Igaüks tahab tähte kuuse latva viia! Seal jätab Kalle aknalauda pesemise pooleli ja kõnnib tädi kannul uksest välja.

Varsti on kõik tööd-toimetused tehtud. Just siis tuleb Kallegi tagasi.

„Kes oli kõige tublim teisi töid tegema?“ küsib Maire.

Ennu ütleb, et Anne, Anne, et Toivo, Toivo jälle, et Virve...

Aga Maire raputab iga nime juures pead. Lapsed jäävad nõutult vait.

Siis ütleb Maire:

„Kalle!“

„Aga...“ Virve tahab ütelda, et Kallel jäi üks aknalaud pesemata ja teised pesid selle koos ära. Tahab küll ütelda, aga ometi ei ütle. Vaatab pörandale ja ütleb hoopis tasakesi:

„Õigus. Kalle jah!“

Ja Kalle hakkab, suur täht käes, mööda kõrget treppi üles ronima. Teised aga hoiavad trepist kõvasti kinni, et see paigast ära ei nihkuks ja nende täheviijat alla ei pillaks.

AKKI KOPUTATI TOIME-
TUSE UKSELE. TULI TELE-
GRAMMIKANDJA JA TÕI
NIISUGUSE TELEGRAMMI:

HAKKAN TULEMA. KINGITUSTEKOTT ON SUUR. KORRAKE SALMID
ÜLE. NÄGEMISENI! NÄÄRIVANA